

14 de juliol - Éric Vuillard

El 2018 vam poder llegir la traducció de *L'ordre del dia*, centrada en l'annexió d'Àustria al Tercer Reich, i ara, després de l'entusiasme que va generar, arriba la novel·la anterior del mateix autor, *14 de juliol* (també editada per Edicions 62 en català i Tusquets en castellà). Els lectors hi trobaran coincidències, ja que Éric Vuillard (Lió, 1968) hi utilitza recursos similars: se centra en un moment històric rellevant i el narra com si l'hagués presenciat, respectuós amb la història i generós en els recursos. El resultat és un conjunt d'escenes que fan que el lector es faci una idea concreta i acolorida del que va succeir. Vuillard no ficcionalitza el passat, sinó que el literaturitza: converteix una documentació ingent en escenes lleugeres, versions modernitzades d'aquells *Moments estel·lars de la humanitat* que publicava Stefan Zweig fa gairebé un segle.

Vuillard ens explica amb detall el que fins ara coneixíem d'una manera tan resumida que era com si no ho sabéssim: la vida regalada a Versalles, el deute acumulat, el ball de ministres. Veiem la formació dels Estats Generals, els primers moments de rebel·lió, la percaça d'armes al Mont de Pietat i als Invalides (aleshores una residència militars). Arribem a la Bastilla, assistim a la presa del pati, del pont llevadís, de les escales. Veiem les amenaces, les delegacions, els canons, els morts, les armes: “piques, asts, sabres rovellats, forques, navalles velles, fusells dolents, pilum i tornavisos.” Finalment, la capitulació, l'entrada, el saqueig.

En comparació amb *L'ordre del dia*, el protagonisme és col·lectiu. No hi ha reunions entre líders, sinó successos al carrer que se succeeixen sense planificació. Al capdavant, som davant la primera revolució popular, potser l'única, ja que es va produir sense partits, ni organització, ni agitadors professionals. És també una època menys documentada, contradictòria, amb testimonis fragmentaris i juxtaposats. Vuillard se serveix d'un dels recursos que més domina, les enumeracions: “Totes les edats, tots els sexes, tots els oficis, totes les cares possibles, gorres vetustes, mans calloses, grillats, pagerols, papallones nocturnes, burgesos, torrats, titelles, ronyacs, tots tiren a terra les reixes, desempasten els arcs tutelars i, rient, cridant, inunden el gran pati.”

L'autor és tan gràfic i elegant que li perdonem les sis vegades que utilitza al llarg del llibre la infame paraula *patois*. Al capdavant, la modernitat i la civilització que va dur la Revolució, a França s'han identificat amb la llengua francesa, mentre que els altres parlars i llengües s'han considerat vilatans, endarrerits i medievalitzants. Com

que *14 de juliol* mostra que alguns dels assaltants de la Bastilla parlaven *patois*, té un punt de justícia poètica que avui puguem llegir aquest llibre -a través de la magnífica traducció de Jordi Martín Lloret- en una de les llengües que la Revolució va massacrar.